

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
УЖГОРОДСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Серія

**ПЕДАГОГІКА
СОЦІАЛЬНА РОБОТА**

Випуск 24

Ужгород – 2012

УДК 371; 378; 364
ББК 88.8

Науковий вісник Ужгородського національного університету:
Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». – № 24

Редакційна колегія

Головний редактор:	Козубовська І.В. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціології і соціальної роботи УжНУ
Заступник головного редактора:	Бартош О.П. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціології і соціальної роботи УжНУ
Відповідальний секретар:	Опачко М.В. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки УжНУ
Члени редколегії:	Гвоздяк О.М. кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри німецької філології УжНУ Завгородня Т.К. доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки УжНУ Староста В.І. доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки УжНУ Щербан Т.Д. доктор психологічних наук, професор кафедри психології УжНУ Поліщук В.А. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи Тернопільського національного педагогічного університету ім.В.Гнатюка Поліщук Ю.Й. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки Тернопільського національного педагогічного університету ім.В.Гнатюка

Рекомендовано до друку Вченою Радою
Ужгородського національного університету,
протокол № 7 від 30 серпня 2012 року

Журнал включено до переліку наукових фахових видань
з педагогічних дисциплін, затвердженого постановою
Президії ВАК України № 1-05/4 від 26 травня 2010 року.

© Ужгородський національний університет, 2012

З М І С Т

Алмашій Іван. ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МУЛЬТИМЕДІА ПРИ ПІДГОТОВЦІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ЕКОЛОГОТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖЕЙ.....	9
Андрющенко Тетяна. АКСІОЛОГІЯ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	12
Афанасьєв Дмитро. ОСОБЛИВОСТІ ІДЕНТИФІКАЦІЇ СУБ'ЄКТА ІНТЕРНЕТ-МЕРЕЖЕВИХ СПІЛЬНОТ	15
Бартош Олена. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА СОЦІАЛЬНА РОБОТА З БЕЗРОБІТНИМИ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ.....	18
Бєлецька Ірина. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА	22
Бопко Ігор. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ДО НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	25
Ваколя Зоряна. ПАРТІЙНА ПРЕСА МІЖВОЄННОГО ЗАКАРПАТТЯ (1919 – 1939) ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДІ.....	28
Ваколя Тетяна. ДІАГНОСТИКА ДОСЛІДНИЦЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ ПЕДАГОГІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	31
Вовканич Маргарита. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ АГРЕСІВНОЇ ПОВЕДІНКИ В ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ	34
Габовда Анжеліка, Кравченко Тетяна. ІСТОРИКО-СОЦІАЛЬНІ ЧИННИКИ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ	36
Грабовська Тетяна, Грабовський Олександр, Соломка Едуард. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	39
Данко Дана. КОМПОНЕНТИ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ МЕДИКО- СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	43
Демчак Мар'яна. ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ У МУКАЧІВСЬКОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕДЖІ: ДОСВІД МИНУЛОГО ТА ПОДАЛЬШІ ПЕРСПЕКТИВИ.....	45
Желанова Вікторія. ЛЕКЦІЯ КОНТЕКСТНОГО ТИПУ ЯК ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У ВНЗ	48
Жиленко Руслан. СИСТЕМА ПРИЯТЕЛІВ: ТЕОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ	52
Зобенько Наталія. СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ДІАГНОСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РОБОТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА.....	55
Караман Олена. ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З НЕПОВНОЛІТНІМИ ЗАСУДЖЕНИМИ В ПЕНІТЕНЦІАРНИХ ЗАКЛАДАХ	58
Кізін Ірина. РЕКОНСТРУКЦІЯ МОДЕЛЕЙ ХУДОЖНЬО-ТРУДОВОЇ ПІДГОТОВКИ У РЕФОРМАТОРСЬКІЙ ПЕДАГОГІЦІ.....	62
Кіш-Вайда Ганна. ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ КОМУНІКАТИВНИХ БАР'ЄРІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	65
Кобрій Ольга. ТВОРЧЕ ВИКОРИСТАННЯ ІСТОРИЧНОГО ДОСВІДУ ФОРМУВАННЯ ЗМІСТУ ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У СУЧАСНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ.....	66
Ковач Артур. ПРОБЛЕМА УКОМПЛЕКТУВАННЯ ШКІЛ ПІДКАРПАТСЬКОЇ РУСИ ПЕДАГОГІЧНИМ СКЛАДОМ (1919-1923 pp.)	69
Козубовський Ростислав. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ПРОЦЕСІ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ..	72
Костюк Мирослава. ФОРМУВАННЯ УМІНЬ ТА НАВИЧОК МОВЛЕННЯ В СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ СТУДЕНТІВ МИСТЕЦЬКИХ ФАКУЛЬТЕТІВ ЗАСОБАМИ ДИСЦИПЛІНИ "АНГЛІЙСЬКА МОВА"	74

Кофанова Олена. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ ХІМІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ-ЕКОЛОГІВ У ВИЩИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	77
Краснова Наталія. ВИХОВАННЯ ЗАСУДЖЕНИХ У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	83
Кухта Марія. ПЕДАГОГІЧНІ ПОГЛЯДИ Ю.ГУЦІ-ВЕНЕЛІНА	87
Лабінська Богдана. ІСТОРИЧНИЙ ТА ЛОГІЧНИЙ ПРИНЦИПИ ЯК МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ (1867–1939 рр).....	89
Леврінц Маріанна. ПРОФОРІЄНТАЦІЯ ТА ДОПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УГОРЩИНІ.....	92
Марфинець Надія. АНАЛІЗ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ З ЛІТЕРАТУРНОГО КРАЄЗНАВСТВА (НА ПРИКЛАДІ ЗАКАРПАТТЯ)	94
Машкаринець-Бутко Анжеліка. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ІНТЕРНАТНИХ ЗАКЛАДІВ НА ЗАКАРПАТТІ У ПОВОЄННІ РОКИ	98
Мельничук Ірина. АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	101
Михайлишин Уляна. ОЗНАЙОМЛЕННЯ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ ІЗ ФРАЗЕОЛОГІЧНИМИ ОДИНИЦЯМИ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ОРНІТОЛОГІЙНОГО ЗМІСТУ	104
Мішак Валентина. ОРГАНІЗАЦІЯ РЕЛІГІЙНОЇ ОСВІТИ В АВСТРІЙСЬКІЙ ШКОЛІ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО КУРИКУЛУМУ	107
Ніколайчук Наталія. ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗМІСТ ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ З ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОТИВАЦІЇ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ	110
Олексюк Марія. ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ У ГАЛУЗІ ДЕКОРАТИВНО- УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА	112
Олійник Галина. ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ПОЛЕ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА У СФЕРІ ОСВІТНЬО-ДОЗВІЛЛЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З УЧНЯМИ СЕРЕДНЬОГО ВІКУ	115
Палихата Елеонора. СТРУКТУРА УРОКУ ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	119
Пелін Олександр. ЕТНІЧНА ІДЕНТИЧНІСТЬ У КОНТЕКСТІ ХОЛОНОМНОЇ ПАРАДИГМИ	122
Петришин Людмила. ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ.....	125
Повідайчик Оксана, Повідайчик Михайло. ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ	128
Попович Анна. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ТЛУМАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ “ДЕІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЯ”	130
Розлуцька Галина, Опачко Магдалина. ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНОСТІ: АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	133
Розман Ірина. ВИКОРИСТАННЯ ПРОЄКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ	137
Романовська Людмила. ФОРМИ І МЕТОДИ ПІДТРИМКИ ДИТЯЧОГО І МОЛОДІЖНОГО РУХІВ В КРАЇНАХ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ.....	141
Рюль Вікторія. СПЕЦИФІКА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ТРАНСКОРДОННОЇ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ ПОВ'ЯЗАНИХ З НЕЮ	144
Сідун Лариса. ЕТАПИ ІСТОРИЧНОГО РОЗВИТКУ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ В США.....	148
Сідун Мар'яна. ДО ПРОБЛЕМИ КЛАСИФІКАЦІЇ МОВЛЕННЄВИХ СИТУАЦІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	150

Сіка Валерія.	
ІНОЗЕМНІ МОВИ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ГІМНАЗІЙ ЗАКАРПАТТЯ (ДРУГА ПОЛОВИНА XIX – ПЕРША ПОЛОВИНА XX СТОЛІТТЯ)	153
Скварок Марія.	
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ.....	156
Слозанська Ганна.	
СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ЛЮДЬМИ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ В АВСТРАЛІЇ	160
Смук Оксана.	
ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО СПІЛКУВАННЯ У ДІТЕЙ-СИРИТ МЕТОДАМИ КАЗКОТЕРАПІЇ	163
Сопко Руслана.	
ТЕОРЕТИЧНІ КОНЦЕПЦІЇ СТАРІННЯ ТА ЇХ СУТНІСТЬ.....	166
Стойка Олеся.	
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ США	170
Теличко Наталія.	
ІСТОРИКО-РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	172
Тимчик Марина, Староста Володимир.	
ВПЛИВ ЄПІСКОПА А.БАЧИНСЬКОГО (1732-1809) НА ВІДРОДЖЕННЯ ОСВІТИ ЗАКАРПАТСЬКОГО КРАЮ.....	175
Тур Ганна.	
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ОБЛІКОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	179
Харченко Людмила.	
ДІЛОВЕ СПІЛКУВАННЯ ЯК ОДНА З ОСНОВНИХ ПОТРЕБ ЛЮДИНИ.....	182
Хмурина Тетяна.	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ЗРІЛОСТІ У МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ.....	185
Цвяк Лариса.	
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ КУРСАНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	188
Цісарук Віталій.	
ПРОЕКТУВАННЯ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ У ГАЛУЗІ ХУДОЖНЬОЇ ОБРОБКИ ДЕРЕВИНИ	191
Чайка Ірина.	
ПРИНЦИПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОТЕНЦІАЛУ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ВНЗ В КОНТЕКСТІ ОСОБИСТІСНИХ ВИМІРІВ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	194
Чейпеш Іванна.	
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИБОРУ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ У ЗМІСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	197
Чутора Маріанна.	
ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ ЯВИЩА СТИГМИ	199
Шикітка Галина.	
ПЕДАГОГІЧНЕ ТОВАРИСТВО «ШКІЛЬНА МАТКА РУСИНІВ ЧЕХОСЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ»: ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ	203
Шукатка Оксана.	
АКСІОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ.....	206
Турияниця Василь.	
НЕ ТІЛЬКИ ЕТАП ТВОРЧОГО РОЗКВІТУ... Неювілейний погляд з нагоди 90-річчя з дня народження професора Василя Гомонная	210

CONTENT

Almashiy Ivan. USE OF MULTIMEDIA IN PREPARING SCHOOL-AGED CHILDREN TO ECO-TOURIST ROUTS	9
Andryushchenko Tatiana. AXIOLOGY IN THE CONTEXT OF FORMATION OF HEALTH-KEEPING COMPETENCY IN PRESCHOOL CHILDREN	12
Afanasyev Dmitry. SPECIFICITY OF IDENTIFICATION OF INDIVIDUALS IN WEB-COMMUNITIES	15
Bartosh Olena. SOCIAL POLICY AND SOCIAL WORK WITH THE UNEMPLOYED IN GREAT BRITAIN.....	18
Byeletska Iryna. COMMUNICATIVE COMPETENCE OF A SOCIAL PEDAGOGUE.....	22
Bopko Igor. PEDAGOGICAL CONDITIONS OF FORMATION OF READINESS OF FUTURE MASTERS TO SCIENTIFIC RESEARCH ACTIVITIES	25
Vakolya Zoryana. PARTY PRESS OF INTERWAR TRANSCARPATIA (1919 - 1939) AS A WAY OF EDUCATION OF POLITICAL CULTURE IN YOUTH.....	28
Vakolya Tetyana. DIAGNOSTIC OF RESEARCH COMPETENCE OF HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS STUDENTS	31
Vovkanych Margarita. SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL PECULIARITIES OF DISPLAYS OF AGRESSIVE BEHAVIOR IN ADOLESCENCE.....	34
Habovda Angelika, Kravchenko Tetyana. HISTORICAL AND SOCIAL FACTORS OF CULTUROLOGICAL CONTENT UPDATING OF TEACHING THE FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATION.....	36
Hrabovska Tetiana, Hrabovskyy Olexander, Solomka Edward. SPECIFICITY OF MANAGING THE INNOVATIVE ACTIVITY IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF ZAKARPATYA.....	39
Danko Dana. COMPONENTS OF READINESS OF FUTURE SOCIAL WORKERS TO USE TECHNOLOGY OF MEDICAL AND SOCIAL WORK IN THE PROFESSIONAL ACTIVITY	43
Demchak Mariana. TRAINING TEACHERS IN MUKACHEVO PEDAGOGIC COLLEGE: PAST EXPERIENCE AND FURTHER PROSPECTS	45
Zhelanova Victoria. A LECTURE OF CONTEXT TYPE AS A FORM OF EDUCATION ORGANIZATION IN THE SYSTEM PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE ELEMENTARY SCHOOL TEACHER IN A HIGHER SCHOOL.....	48
Zhylenko Ruslan. BUDDY-PAIR SYSTEM: THEORY AND PROSPECTS OF IMLEMENTATION IN UKRAINE	52
Zobenko Natalia. ESSENCE AND CONTENTS OF DIAGNOSTIC ACTIVITY IN THE WORK OF A SOCIAL PEDAGOGUE.....	55
Karaman Olena. DESCRIPTION OF SOCIO-EDUCATIONAL WORK WITH JUVENILE OFFENDERS IN PENAL INSTITUTIONS	58
Kizyn Iryna. RECONSTRUCTION OF MODELS OF ARTISTIC-LABOUR TRAINING IN THE REFORMIST PEDAGOGY (G.KERSCHENSTEINER, W.DILTHEY, D.DEVEU etc).	62
Kish-Wajda Anna. CAUSES OF COMMUNICATIVE BARRIERS IN THE PROCESS OF LEARNING THE FOREIGN LANGUAGE	65
Kobriy Olga. CREATIVE USE OF HISTORICAL EXPERIENCE IN THE FORMATION OF THE CONTENT OF EDUCATIONAL COURSES IN MODERN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF UKRAINE	66
Kovach Arthur. THE PROBLEM OF STAFFING THE PODKARPATSKA RUS SCHOOLS WITH PEDAGOGUES (1919-1923).....	69
Kozubovskiy Rostyslav. PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SOCIAL WORK SPECIALISTS IN THE PROCESS OF VOLUNTEER ACTIVITY	72
Kostyuk Miroslava. FORMATION OF SPEECH SKILLS AND ABILITIES IN SOCIOCULTURAL CONTEXT OF STUDENTS OF ART FACULTIES BY MEANS OF "THE ENGLISH" LANGUAGE DISCIPLINE	74
Kofanov Olena. FEATURES OF REALIZATION OF METHODIC SYSTEM OF CHEMICAL TRAINING OF FUTURE BACHELORS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION IN THE HIGHER TECHNICAL EDUCATION INSTITUTIONS.....	77

Krasnova Natalya.	
EDUCATING THE CONVICTS IN EDUCATIONAL ACTIVITY	83
Labinska Bogdana.	
HISTORICAL AND LOGICAL PRINCIPLE AS METHODS OF RESEARCHING THE METHODICS OF FOREIGN LANGUAGES TEACHING IN WESTERN UKRAINE (1867-1939).....	87
Kukhta Mariya.	
PEDAGOGICAL VIEWS OF HUTSA-VENELIN	89
Levrints Marianna.	
PROFESSIONAL ORIENTATION AND PREVOCAIONAL PEDAGOGICAL TRAINING AS THE BASIS OF MOTIVATION OFFUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS IN HUNGARY.....	92
Marfynets Nadiya.	
ANALYSIS OF TEACHING PROGRAMMES ON LITERARY COUNTRY-STUDY (ON THE EXAMPLE OF TRANSCARPATHIA) ..	94
Mashkarynets-Butko Angelika.	
THEORETICAL FOUNDATIONS FOR THE FORMATION AND DEVELOPMENT OF BOARDING SCHOOLS IN TRANSCARPATHIA IN THE POSTWAR PERIOD	98
Melnytchuk Iryna.	
TOPICALITY OF A PROBLEM OF FORMATION OF HEALTH-KEEPING IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS.....	101
Mykhailyshyn Uliana.	
ACKNOWLEDGING SENIOUR PUPILS OF THE SECONDARY SCHOOL WITH PRASEEEOLOGICAL UNITS OF THE GERMAN LANGUAGE OF THE ORNITOLOGIC CONTENT	104
Mishak Valentyna.	
ORGANIZATION OF RELIGIOUS EDUCATION IN AUSTRIAN SCHOOLS IN THE PROCESS OF FORMATION OF THE NATIONAL CURRICULUM.....	107
Nikolaychuk Natalia.	
ORGANIZATION AND CONTENT OF RESEARCH AND EXPERIMENTAL WORK ON FORMATION OF PROFESSIONAL MOTIVATION OF FUTURE TEACHERS OF MATHEMATICS.....	110
Oleksiuk Mariya.	
PEDAGOGICAL TECHNOLOGY OF FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF APPLIED ART TEACHERS.....	112
Oliylyk Galyna.	
FUNCTIONAL FIELD OF A SOCIAL PEDAGOGUE IN EDUCATIONAL AND LEISURE ACTIVITIES WITH STUDENTS OF MIDDLE AGE.....	115
Palykhata Eleanora.	
STRUCTURE OF A LESSON ON LEARNING THE NEW MATERIAL ON THE UKRAINIAN LANGUAGE.....	119
Palin Olexander.	
ETHNIC IDENTITY IN THE CONTEXT OF HOLONOMIC PARADIGM.....	122
Petryshyn Lyudmila.	
FEATURES OF MODELING THE PROCESS OF FORMATION OF FUTURE SOCIAL PEDAGOGUES CREATIVITY IN A HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENT	125
Povidaychyk Oksana, Povidaychyk Michael.	
PRINCIPLES OF INFORMATION CULTURE FORMATION OF FUTURE SOCIAL WORKERS	128
Popovich Anna.	
MODERN APPROACHES TO NOTION OF "DEINSTITUTIONALISATION"	130
Rozlutska Galyna, Opachko Magdalyna.	
TO THE ISSUE OF INTERNET ADDICTION: ANALYSIS OF RESULTS OF EXPERIMENTAL RESEARCH	133
Rozman Iryna.	
USING DESIGN TECHNOLOGIES IN STUDYING THE WORLD LITERATURE	137
Romanovska Lyudmila.	
FORMS AND METHODS OF SUPPORT OF CHILD AND YOUTH MOVEMENTS IN WESTERN EUROPE	141
Ryul Victoria.	
SPECIFICITY OF TRANSCARPATHIAN CROSSBORDER LABOUR MIGRATION AND SOCIAL PROCESSES RELATED TO IT	144
Sidun Larysa.	
STAGES OF HISTORICAL DEVELOPMENT OF MULTICULTURAL EDUCATION IN THE USA.....	148
Sidun Mariana.	
THE PROBLEM OF CLASSIFICATION OF SPEECH SITUATIONS IN THE PROFESSIONAL ACTIVITY OF FOREIGN LANGUAGE TEACHERS OF A PRIMARY SCHOOL	150
Sika Valeria.	
FOREIGN LANGUAGES IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF TRANSCARPATHIA SCHOOLS (the second half of XIX - early XX century)	153

Skvarok Maria.	
ORGANIZATION AND METHODOLOGICAL CONDITIONS OF USING THE INFORMATIONAL TECHNOLOGY IN THE TRAINING OF FUTURE ENGINEERS-TEACHERS	156
Slozanska Hanna.	
SOCIAL WORK WITH PEOPLE WITH DISABILITIES IN AUSTRALIA.....	160
Smuk Oksana.	
FORMATION OF EFFECTIVE COMMUNICATION IN CHILDREN-ORPHANS BY MEANS OF FAIRY-TALE THERAPY	163
Sopko Ruslana.	
THEORETICAL CONCEPTS OF AGING AND ITS ESSENCE.....	166
Stoyka Olesya.	
ORGANIZATION AND FUNCTIONING OF THE USA HIGHER EDUCATION SYSTEM	170
Telychko Natalia.	
HISTORICAL-RETROSPECTIVE ANALYSIS OF FORMATION OF PEDAGOGICAL SKILLS OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS	172
Tymchyk Maryna, Starosta Volodymyr.	
EFFECT OF BISHOP A.BACHYNSKOHO (1732-1809) ON THE RENAISSANCE OF TRANSCARPATHIAN REGION EDUCATION	175
Tour Hanna.	
PEDAGOGICAL CONDITIONS OF FORMING THE MATHEMATICAL CULTURE OF FUTURE ACCOUNTING AND ECONOMIC SPECIALISTS IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING.....	179
Kharchenko Lyudmyla.	
BUSINESS COMMUNICATION AS ONE OF THE BASIC HUMAN NEEDS.....	182
Khmurynska Tetiana.	
SPECIFICITY OF FORMATION OF FUTURE SOCIAL PEDAGOGUES' SOCIAL-PROFESSIONAL MATURITY	185
Tsvyak Larysa.	
PEDAGOGICAL CONDITIONS OF AESTHETIC EDUCATION OF CADETS IN THE PROCESS OF FOREIGN LANGUAGES STUDYING.....	188
Tsisaruk Vitaliy.	
CONTENT PROJECTING OF PROFESSIONAL AND PEDAGOGICAL TECHNOLOGY TEACHERS' TRAINING IN THE SPHERE OF WOOD TREATMENT	191
Chayka Iryna.	
THE PRINCIPLES OF REALIZATION OF THE POTENTIAL OF INFORMATIONAL AND EDUCATIONAL ENVIRONMENT AT HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS IN TERMS OF PERSONAL CRITERIA OF FUTURE TEACHERS' TRAINING	194
Cheypesh Ivanna.	
THEORETICAL BASIS OF SELECTING THE MODEL OF FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE CULTURE OF STUDENTS IN THE CONTENT OF PROFESSIONAL TRAINING	197
Chutora Marianna.	
APPROACHES TO UNDERSTANDING THE NATURE STIGMA PHENOMENA	199
Shykitka Galyna.	
PEDAGOGICAL SOCIETY "SCHOOL RUTHENIANS MOTHER OF CZECHOSLOVAK REPUBLIC": HISTORY OF ESTABLISHMENT	203
Shukatka Oksana.	
AXIOLOGICAL APPROACH TO THE FORMATION OF HEALTH CULTURE OF FUTURE ECONOMISTS.....	206
Turyanytsya Basil.	
NOT ONLY THE STAGES OF CREATIVE HEYDAY ... NONJUBILEE VIEW ON THE 90TH BIRTHDAY OF PROFESSOR VASYL HOMONNAY	210

ПРОФОРІЄНТАЦІЯ ТА ДОПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УГОРЩИНІ

Леврінц Маріанна Іванівна
м. Берегово

У статті розглянуто особливості функціонування допрофесійної педагогічної підготовки фахівців іноземних мов в Угорщині в ракурсі орієнтації учнів на педагогічну професію та формування у них професійної мотивації.

Ключові слова : допрофесійна педагогічна підготовка, профорієнтація, мотивація

З метою підвищення престижу педагогічної професії в Угорщині впродовж останніх років значна увага звертається на професійну роботу та допрофесійну педагогічну підготовку.

Підкреслимо, що створення орієнтирів для вибору професії учнівською молоддю є основою формування навчальної та професійної мотивації. Тому своєчасна психолого-педагогічна допомога учням у виявленні схильності до різних сфер професійної діяльності та прийнятті рішення щодо роду майбутньої професії є важливим кроком на шляху до формування конкретних життєвих та професійних планів, а також свідомого вибору професії.

Таким чином, метою даної статті є виявлення особливостей функціонування допрофесійної педагогічної підготовки фахівців іноземних мов в Угорщині в ракурсі орієнтації учнів на педагогічну професію та формування у них професійної мотивації.

Питання профорієнтації та допрофесійної підготовки розглядаються у працях таких угорських дослідників як П.Рокушфалві, К.Сіладі, Е.Барков, Л.Варга, Ю.Конц, М.Адам та ін. За визначенням науковців, профорієнтація – це процес надання допомоги учням у виборі майбутньої професійної діяльності шляхом врахування їх індивідуальних потреб та якомога ширшої інформатизації [4, с.12].

Угорські вчені цілком слушно відзначають, що формування професійних орієнтирів слід розпочинати вже в шкільному віці як невід'ємну складову виховної роботи та розвитку особистості школяра, збуджуючи мотивацію, інтерес до навчальної та професійної діяльності та сприяючи входженню учнів в соціум [5].

Професійні плани школярів є відображенням ціннісних орієнтацій, сформованих в ході виховного впливу школи, родини, суспільства та оточуючого середовища. Тому визначення професійної придатності необхідно уточнювати шляхом вивчення істинних мотивів професійного вибору, навіть за умови володіння учнем необхідними професійно значущими задатками.

Вчені підкреслюють необхідність активізації діяльності учнів, важливість осмислення професійного вибору. Профорієнтаційна робота має носити не настановчий, а дорадчий характер, сприяючи розвитку почуття відповідальності за прийняття школярем рішень. Учні важливо відчувати, що його вибір є добровільним та відповідає його особистим запитам [5].

Зауважимо, що в Угорщині значний інтерес до проблеми профорієнтації простежується з початку 90-х років, коли в країні відбуваються масштабні зміни у політичному та суспільно-економічному устрої, які, в свою чергу, зумовили зміни стосовно попиту на працівників різних галузей та викликали необхідність забезпечення швидкої адаптації і трансформації системи професійної підготовки до умов ринкової економіки. Резонансом глобальних перетворень стало зміщення акцентів у змісті освіти: значущості набувають індивідуалізація та особистісна орієнтація навчально-виховного процесу, вивчення особистісних якостей школярів, їх потреб, здібностей та створення відповідних професійних орієн-

тирів.

Саме в цей час в Угорщині розпочинається активна цілеспрямована робота в загальноосвітніх навчальних закладах з профільної орієнтації, готується відповідна нормативно-правова база. Із прийняттям Національного базового навчального плану (130/1995 (X.26). указ уряду) профорієнтація стає важливим елементом змісту освіти. В 2007 році із доопрацюванням Національного базового навчального плану в парадигмі компетентного підходу, зорієнтованість на професію було виділено як одну із шести найважливіших компетенцій, яку необхідно розвивати протягом всього періоду навчання в загальноосвітніх навчальних закладах. Сьогодні в Угорщині вже частково розроблено та впроваджено в навчально-виховний процес головні положення профорієнтаційної роботи, які передбачають профорієнтацію в 1–12 класах всіх типів загальноосвітніх шкіл та профільне навчання в 9–12 класах.

В Угорщині профільна освіта функціонує у двох площинах : профорієнтаційній роботі та профільному навчанні в системі загальноосвітніх шкільних закладів, а також спеціалізованих дорадчих центрах, які здійснюють профконсультування.

Основними цілями профорієнтації є : розвиток психологічних властивостей, інтересів, нахилів та особистості в цілому; самопізнання, особливо щодо придатності до певних професій; планування майбутнього, формування Я-образу; ознайомлення школярів зі світом професій та їх природою; ознайомлення школярів із особливостями професійної підготовки [6]. Профорієнтація повинна сприяти гармонізації особистих запитів школярів та потреби суспільства у високоосвічених та компетентних працівниках. На думку П. Рокушфалві, метою профорієнтації є спрямування особистості до професійного вибору, в результаті якого відбудеться суспільно значуща реалізація особистісних потреб [2, с.65].

До найважливіших завдань профорієнтаційної роботи загальноосвітніх навчальних закладів вчені відносять :

- сприяння розвитку зрілості особистості школяра та свідомого професійного вибору, позаяк для юнацького віку властивими є труднощі у прийнятті чіткої особистісної позиції, уникнення критичних ситуацій вибору, недостатній рівень розвитку почуття відповідальності, нездатність досягнути часову перспективу та наслідки власних дій та вчинків;

- подолання труднощів, пов'язаних із свідомим вибором професії, які можуть виникати у зв'язку з недостатньою інформованістю про зміст професійної діяльності або неможливістю здобути попередньо обрану професію;

- подолання дилеми професійного вибору, як наприклад, спрямованість інтересів школяра на різні професії;

- розв'язання питання неадекватності професійного вибору, пов'язаного із недостатньою навчальною успішністю, незадовільним станом здоров'я тощо;

- гармонізація уявлень школяра про майбутню професію та реальні життєві обставини [3];

Загальноприйнятими формами організації профільного навчання в Угорщині є наступні : за сферами соціально-трудової діяльності (наприклад, гуманітарної, на основі якої здійснюється допрофесійна педагогічна підготовка та поглиблене вивчення ІМ); за рівнями складності (вивчення ІМ у 9–12 класах на середньому

та вищому рівні); підготовка до складання іспитів на атестат зрілості на вищому рівні (наприклад, з ІМ, інтегрованої дисципліни педагогіки і психології тощо); підготовка до навчання у ВНЗ відповідного профілю (наприклад, за педагогічним та філологічним напрямком).

На сьогоднішній день в Угорщині допрофесійна підготовка майбутніх фахівців ІМ та педагогічних кадрів здійснюється мережею закладів: загальноосвітніми середніми школами; загальноосвітніми середніми гуманітарними школами; гімназіями; загальноосвітніми середніми професійними школами; загальноосвітніми середніми професійними педагогічними школами.

В загальноосвітніх середніх школах, середніх гуманітарних школах та гімназіях організація профільного навчання відбувається за предметним принципом за одним або кількома профілями. Метою профільного навчання даного типу закладів освіти є підготовка до складання іспитів на атестат зрілості на вищому рівні, а також підготовка до навчання у ВНЗ за спорідненим напрямком підготовки. Загальноосвітні середні професійні та загальноосвітні середні професійні педагогічні школи передбачають загальноосвітню підготовку на рівні рівнозначному гімназії (для гуманітарного напрямку) та профільну підготовку (педагогічну, поглиблене вивчення ІМ).

В Угорщині поширеним є досвід функціонування шкіл різного типу на базі одного навчального закладу, як наприклад, гімназії та професійної педагогічної школи тощо. Деякі загальноосвітні школи формуються на базі вищих навчальних закладів, які забезпечують профільне навчання відповідного напрямку (наприклад, педагогічного), що здійснюється його науково-педагогічними працівниками.

Основною організаційною формою підготовки майбутніх педагогічних фахівців ІМ є загальноосвітні середні професійні та педагогічні професійні школи. Вважаємо за доцільне ближче ознайомитись із досвідом їх функціонування, позаяк вони є порівняно унікальним явищем по відношенню до української системи освіти.

Загальноосвітні середні професійні школи були сформовані на початку 1990-х років задля вирішення зростаючих прогалин на ринку праці. За період від 1991 до 1997 років з усіх створених 134 навчальних закладів – половина спеціалізується на допрофесійній та початковій професійній освіті. Починаючи від 2001 року професійні школи пропонують допрофесійну підготовку за 21 напрямком, як наприклад, освіта (педагогіка), соціальна робота, охорона здоров'я, мистецтво, інформатика, економіка, легка та важка індустрія, охорона навколишнього середовища, лісництво, торгівля, транспорт, туризм, сільське господарство і т.д.

Метою профільного навчання в середніх професійних та професійних педагогічних закладах є забезпечення загальноосвітньої та допрофесійної підготовки за гуманітарним напрямком та підготовка до подальшого навчання у ВНЗ за відповідною спеціальністю. Як зазначається у навчальному плані Євангельської гімназії та педагогічної професійної школи ім. Кошута Лойоша, основним завданням профільного навчання є формування мотивації школярів до вибору педагогічної професії та продовження навчання у вузі за педагогічним напрямком. Важливо також сприяти свідомому вибору школярів здачі іспиту на атестат зрілості вищого рівня з інтегрованої дисципліни «основи теорії освіти», що охоплює педагогіку та психологію [1, с. 65].

Після отримання атестату зрілості, слухачі даних освітніх закладів мають можливість отримати диплом молодшого спеціаліста за такими педагогічними спеціальностями, як наприклад, асистент педагога, асистент педагога дітей із вадами здоров'я, соціального педагога, соціального працівника та деяких інших, який передбачає в середньому 1–2-річний курс навчання.

У професійних школах передбачається вивчення базових шкільних дисциплін на кількох рівнях: стандартному –

обов'язковий мінімум, визначений типовим навчальним планом; академічному – поглиблене вивчення дисциплін, рівень якого є рівнозначним гімназійному або навіть вищим; профільному – професійне спрямування змісту навчальних дисциплін, вивчення профільних дисциплін (педагогіки, психології, педагогічної практики і т.д.).

Охарактеризуємо основні принципи побудови профільного навчання Євангельської гімназії та педагогічної професійної школи ім. Кошута Лойоша, зазначені в педагогічній програмі закладу:

- Зміст навчальних дисциплін, навчально-виховний процес, методи та засоби навчання сприяють індивідуалізації та диференціації навчання, розвитку навчальної та професійної мотивації, навчально-пізнавальних та професійних інтересів, схильностей, здібностей, потреб учнів.
- Допрофесійна підготовка та профільне навчання відбувається за рахунок варіативної компоненти навчального плану.
- Базові загальноосвітні предмети вивчаються у 9–10 класах на рівні гімназії.
- Вивчення основних профільних курсів (педагогіки, психології та ін.) розпочинається в 11-му класі. Школярі обирають подальшу спеціалізацію за рахунок вибіркового курсів, як наприклад, ІМ, музичне виховання, угорська мова та література, математика тощо.
- Допрофесійна практична підготовка, або педагогічна практика проводиться в 11–12 класах в обсязі двох годин на тиждень.
- Курс професійної орієнтації вивчається у 9–10 класах (4 години на тиждень).
- В 11–12 класах відбувається підготовка до здачі іспитів на атестат зрілості на вищому (ускладненому) рівні. Для прикладу, педагогіка вивчається в обсязі 3 годин на тиждень, психологія – 3 годин на тиждень, педагогічна практика – 2 години на тиждень [1, с.64–65].

Навчальним планом педагогічної професійної школи передбачено наступне змістове наповнення профільного навчання за педагогічним напрямком:

- 9–10 класи – поряд із загальнообов'язковими шкільними дисциплінами створюються умови для розвитку здібностей, схильностей школярів та профорієнтації; додатково вивчаються такі профільні дисципліни, як комунікація, психологія самопізнання та пізнання оточуючих, методика та стратегії учіння, світ сучасних професій, валеологія, культура та навколишнє середовище;
- 11–12 класи – включається вивчення педагогіки, психології та проходження педагогічної практики.

Дисципліна «професійна орієнтація» читається в обсязі 74 годин фахівцями з університетською освітою та спеціалізацією «вчитель з профорієнтаційної роботи». Коротко ознайомимося з тематикою курсу, який охоплює 5 основних напрямків:

- 1). Самопізнання, пізнання учнями власних інтересів, здібностей, сімейних традицій і т.д. На заняттях відбувається аналіз схильностей та здібностей, можливостей їх творчого застосування у професійній діяльності, позитивне підкріплення здібностей.
- 2). Ознайомлення учнів зі світом професій, з їх особливостями, можливостями просування по службі тощо.
- 3). Усвідомлення ролі та місця професій у житті людини.
- 4). Створення орієнтирів для визначення професійних та життєвих планів.
- 5). Активізація діяльності учнів з визначення професійних напрямів [4, с.65].

Метою педагогічної практики 11–12 класів є ознайомлення учнів з особливостями навчально-виховного процесу дошкільних навчально-виховних закладів, початкових шкіл, спеціальних закладів, на базі яких функціонують групи продовженого дня та

шкіл для дітей із вадами здоров'я. Важливим елементом педагогічної практики є формування мотивації на педагогічну професію через залучення школярів до навчально-виховної роботи, налагодження дружніх стосунків з вихованцями, спостереження та узагальнення здобутих теоретичних знань в реальних умовах освітніх закладів.

Результатом педагогічної практики є формування професійно важливих якостей властивих особистості вихователя, як наприклад, когнітивні та соціальні компетенції, здатність до саморозвитку і т.д.

Педагогічна практика в 11-му класі передбачає ведення журналу спостережень згідно попередньо визначених критеріїв, аналіз та обговорення побаченого. У 12-му класі заняття доповнюються мікророзкладанням серед групи однокласників, проведенням позапрограмних навчально-виховних заходів, ігор тощо. Учні власноруч виготовляють унаочнення та інші навчальні засоби. Більшій практичній спрямованості навчання сприяє застосування мультимедійних засобів, відеозапис виступів, відповідей учнів і т.д.

Поглиблена іншомовна підготовка в деяких професійних школах Угорщини передбачає вивчення ІМ у випускному класі в обсязі 12 годин на тиждень. Щоденні двогодинні заняття з ІМ присвячуються розвитку іншомовних компетенцій: розвитку навичок спілкування, читання, письма та слухання. Вивчення країнознавчого матеріалу відбувається на основі двогодинних занять щотижня.

Отже, основними рисами угорської профільної освіти та допрофесійної педагогічної підготовки, які, на нашу думку, заслуговують уваги, є :

- 1). Важливе значення у профільній освіті за педагогічним напрямом надається формуванню мотивації на педагогічну професію, чому сприяють зміст та методи допрофесійної педагогічної підготовки.
- 2). В Угорщині зорієнтованість на професію вважається однією з 6 обов'язкових компетенцій, яку необхідно розвивати в учнів загальноосвітніх середніх шкіл всіх вікових категорій.
- 3). Профорієнтація є невід'ємною складовою виховної роботи, яка реалізовується протягом всього періоду навчання в загальноосвітніх закладах освіти, починаючи з 1-го класу.
- 4). В Угорщині здійснюється підготовка фахівців за спеціальністю «вчитель з профорієнтаційної роботи».
- 5). Широка варіативність та різнобічність профільного навчання забезпечується великим діапазоном освітніх закладів та програм.
- 6). Основна допрофесійна педагогічна підготовка відбувається в спеціально організованих професійних або професійних педагогічних середніх школах.
- 7). В деяких професійних або професійних педагогічних школах Угорщини відбувається одночасна допрофесійна педагогічна підготовка та поглиблене вивчення ІМ, що надає угорській освітній системі певні переваги у порівнянні з вітчизняними традиціями допрофесійної підготовки майбутніх фахівців ІМ.

Література та джерела

1. Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium és Pedagógiai Szakközépiskola. Pedagógiai Program [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eklgmiskolc.sulinet.hu/>. – Загол. з екрану. – Мова угор.
2. Rókusfalvy P. Pályaválasztás előkészítése / P.Rókusfalvy. – Budapest: Tankönyvkiadó, 1982.
3. Rozsnyai M. Pályaválasztás az általános iskolában, avagy hogyan segíthet az osztályfőnök? In : Tanári kérdések / M.Rozsnyai. – Raabe Klett kiadó, 1999.
4. Szilágyi K. Pályarorientáció. Tanári kézikönyv / [K.Szilágyi, M.Kenderfi, Zs.Retegi, P.Völgyesy]. – Budapest: Nemzeti Szakkepzési Intézet, 2004. – 93 p.
5. Szücs J. Egy fővárosi nevelőotthon pályaválasztási, pályairányítási munkájának 20-éves tapasztalatai / In: Tanulmányok, cikkek a fővárosi gyermekvédelem köréből / J.Szücs. – 1980. – N 26. – P.179 –192
6. Tóth G. és mtsai. Pályaválasztás. Pályapedagógiai feladatok az általános iskolában / G.Tóth. – Budapest: Országos pedagógiai intézet, 1982.

В статті розглядаються особливості функціонування допрофесійної педагогічної підготовки спеціалістів в області іноземного мовного вивчення в Венгрії в ракурсі орієнтації учасників на педагогічну професію, а також формування у них професійної мотивації.

Ключевые слова: допрофесійна педагогічна підготовка, профорієнтація, мотивація

The author of the article has analyzed peculiarities of pre-professional education of prospective foreign language specialists in the system of secondary education of Hungary in respect to their orientation to teaching and motivation development.

Key words: pre-professional teacher education, orientation to teaching, motivation.

УДК 371.214.1:821.161.2 (477.87)

АНАЛІЗ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ З ЛІТЕРАТУРНОГО КРАЄЗНАВСТВА (НА ПРИКЛАДІ ЗАКАРПАТТЯ)

Марфінець Надія Василівна
м.Ужгород

У статті проаналізовано навчальні програми з літературного краєзнавства, які з'явилися в добу незалежності України у шкільництві Закарпаття. Виокремлено характерні риси, структурно-компонентний склад, особливості змісту аналізованих освітніх документів.

Ключові слова: програма з літературного краєзнавства, тематичний блок, аналіз текстового компоненту.

Вступ. Сучасний стан розвитку шкільної літературної освіти учнів необхідно розглядати як цілісний історико-культурологічний феномен, якому властиві динамічність, інтеграція, орієнтація на людину, націю, оновлення змісту на основі багатовікових культур усіх етносів та національних меншин, що проживають на території України. З цього погляду засвоєння культури близького рідномовного оточення, результативність літературно-краєзнавчої роботи,